

Zápis ze 162. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **4. března 2024 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání distančně via aplikaci Webex.

Jednání se zúčastnili: Matěj **Bajgar**, Dphil.; prof. RNDr. David **Honys**, Ph.D.; prof. PhDr. Pavel **Janoušek**, CSc., prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D. (místopředseda), prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc., doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, DrSc., prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D. (předseda); prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc., prof. MUDr. Josef **Syka**, DrSc., prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc., prof. Ing. Eva **Vejmelková**, Ph.D., Ing. Karel **Vejražka**, Ph.D.; doc. RNDr. PhDr. Hana **Voňková**, Ph.D. et Ph.D., Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice); Mgr. Dana **Bilíková** (host); Mgr. Vojtěch **Fikar** (host); PhDr. Jitka **Slavíková** (host); Ing. Hana **Bakičová** (host); Mgr. Jana Havlíková (host); PhDr. Pavel **Doleček**, Ph.D. (host); Mgr. Markéta **Avakian** (host); Ing. Stanislav **Janovský** (host)

Omluveni: doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc.

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 161. jednání KHV
- 2) Informace z 398. zasedání Rady [členové Rady]
- 3) Hodnocení účelové podpory [M. Bajgar, J. Machan]
 - a) Podpora mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů – Podpora ERC žadatelů (GA ČR), závěrečná zpráva
 - b) NAKI II Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (MK), závěrečná zpráva
 - c) Rozvoj ozbrojených sil České republiky (MO), závěrečná zpráva
 - d) The Country for the Future (MPO), změna programu
 - e) Program bezpečnostního výzkumu 2015-2022 (MV), závěrečná zpráva
 - f) Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu (2024-2023) - rozšíření o Podprogram 3 (MZD), změna programu
- 4) Implementace Metodiky 2017+ [T. Polívka, K. Miholová]
 - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
 - b) Námitky k hodnocení v Modulu 1 a 2 v H22 – Odborný panel 2
 - c) Záměr aktualizace Metodiky 2017+, Aktualizace definic druhů výsledků
 - d) Nástroj pro vyhodnocení bibliometrických dat velkých výzkumných infrastruktur
- 5) IS VaVal [S. Janovský]
- 6) Různé
- 7) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil předseda Komise prof. Polívka. Členové KHV jednohlasně schválili program 162. jednání KHV.

Ad 2) Prof. Polívka informoval členy KHV o 398. zasedání RVVI. Rada vzala na vědomí informace o činnosti členů Rady, pracovních skupin a předsedů odborných a poradních orgánů Rady. Rada schválila návrh na jmenování členů KHV, kdy došlo k vyřazení čtyř nominací kandidátů z důvodu neslučitelnosti členství. Na základě tajné volby byli jmenováni noví členové Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů. Dále Rada schválila Strukturované protokoly z tripartitních jednání s MK, MO, MPSV a MZe a jejich zveřejnění na veřejně přístupném rozhraní <https://hodnoceni.rvvi.cz/>. K bodu Metodický rámec mezinárodního hodnocení velkých výzkumných infrastruktur- aktualizace Rada přerušila jednání. Dále Rada schválila materiál „Tematizované vypořádání námitek výzkumných organizací k hodnocení v M1 při H22 a vyzvala Odborný panel 2. Engineering and Technology o doplnění materiálu a vypořádání zbývajících námitek. Rada schválila jmenování prof. RNDr. Bohuslava Rezka, Ph.D. předsedou Odborného panelu 1. Natural sciences.

Ad 3a) Prof. Polívka uvedl, že se do programu přihlásil za 5 let pouze jeden jediný projekt a místo plánovaných zhruba 50 mil. Kč se na program využilo 395 tis. Kč., což lze považovat za selhání programu. Zpráva konstatuje, že cíle nebyly dosaženy z důvodu nízkého zájmu vědecké komunity, ale ve zprávě chybí jakákoli analýza příčin tohoto nízkého zájmu, případně poučení pro to, jak lépe podporovat českou účast v grantech ERC v budoucnosti.. Dále informoval, že průběžné zprávy ke skupinám grantových projektů „Standardní projekty“ a „EXPRO projekty“ jsou zpracovány kvalitně. Prof. Syka uvedl, že v průběžných zprávách je znepokojující informace o poklesu množství publikací v prvním kvartilu oproti druhému kvartilu.

Ad 3b) Prof. Polívka uvedl, že práva je kvalitně zpracovaná a to včetně příloh. Dále informoval, že dominantí programů jsou vedlejší výsledky (přes 60% je typicky publikačních výsledků), byť je program zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje. Toto bylo shledáno již u výstupů programu NAKI I. Prof. Janoušek uvedl, že tento problém přetrvává od samého začátku programu NAKI. Dále uvedl, že program NAKI byl vytvořen po dohodě mezi TA ČR a MK, kdy humanitní obory neměly příliš velkou šanci se zapojit do programů TA ČR. Hlavní žadatelé v programu NAKI mají primární cíl vytvořit publikaci, nikoliv výsledek aplikovaného výzkumu či experimentálního vývoje. Pokud je vytvořena nějaká metodika či mapa, není v praxi často nikým využita. Otázkou tedy je, zda by se tento fakt neměl v rámci hodnocení uvést a zda by se neměl najít soulad mezi posláním oboru a cíli programu. Dále navrhl, aby při schvalování NAKI III byly vzaty v úvahu skutečné výstupy programu, které by měly být generovány. Prof. Polívka uvedl, že zapracuje veškeré navržené změny do vyjádření KHV a následně jej pošle ke schválení per rollam s termínem do 5. března 2024. Dále upozornil, že jeden z indikátorů „publikační výsledky“ nebyl splněn. Prof. Polívka navrhl, aby při schvalování programu NAKI III bylo lépe specifikováno, co se myslí výsledky aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti humanitních a společenských věd.

Ad 3c) Prof. Voňková uvedla, že ve vypracované závěrečné zprávě byla poskytnuta informace o 76 projektech. Zpráva byla velmi podrobně vypracována a to včetně zhodnocení indikátorů. Upozornila na jeden indikátor, který dosahoval hraniční hodnoty úspěšné realizace. Dále sdělila, že ve zprávě je uvedeno doporučení týkající se doplnění informace o průběhu realizace programu a to včetně kontrolní činnosti programu. Prof. Voňková požádala prof. Polívku, aby do zprávy ještě doplnil jí zasláný text. Prof. Polívka uvedl, že u zprávy MO vidí značný pokrok oproti dřívějším zprávám dodaných ze strany MO.

Ad 3d) Prof. Polívka uvedl, že navrhované změny jsou jasně vysvětleny a KHV k navrhované změně programu nemá připomínky.

Ad 3e) Prof. Voňková uvedla, že je závěrečná zpráva kvalitně zpracována a to včetně indikátorů, které dosahovaly žádoucích hodnot. Program cílil na různé obory, což bylo dodrženo. Větší část pokrývají přírodní a technické obory, menší pak humanitní, zemědělské a sociální vědní obory. Dále uvedla, že u 80 % výsledků jsou implementovány, anebo se jejich implementace předpokládá. Z důvodu nedávného ukončení programu se teprve budou vyhotovovat případové studie.

Ad 3f) Prof. Polívka informoval, že navržená změna programu MZd, přidání Podprogramu 3 z důvodu zapojení českých subjektů do evropských programů, je smysluplná a lze ji hodnotit pozitivně. Prostor pro zlepšení je nicméně u Indikátorů cílů Podprogramu 3 (Tabulka č. 9 v upraveném programu), kde se jako indikátor uvádí počet publikací typu Jimp, případně počet výsledků typu N, P, Jimp. Jak KHV opakovaně upozorňuje, pouhé počítání výstupů bez jakéhokoli rozlišení kvality není vhodný indikátor pro jakýkoliv program. Totéž platí pro indikátory Podprogramu 3 (Tabulka 10), které taktéž pouze počítají projekty a výsledky (Jimp, N, P). Indikátory pro Podprogramy 1 a 2 přitom explicitně řeší kvalitu, například podílem publikací v 1. kvartilu a počty ocenění pro mladé vědce. Taktéž v případě cíle „Pandemická připravenost“ by vhodným indikátorem bylo vytvoření pandemického plánu spíše než počty výsledků uplatněných v klinických doporučených postupech v ČR.

Ad 4a) Dr. Miholová podala informace o realizovaných tripartitních jednáních. Protokoly jsou finalizovány s výjimkou MZd a MV. Tato ministerstva nestihla dokončit hodnocení před konáním první tripartity. Dále informovala, že dne 4. března 2024 byl spuštěn systém pro hodnocení v M1, průběžně proběhly schůzky všech Odborných panelů, resp. proškolení všech členů panelů podle materiálu připraveného prof. Polívkou. V rámci těchto školení byla vyjasněna problematika multioborových výsledků, hodnocení „N“ aj. V případě problémových výsledků bude rozhodovat panel na svém zasedání. V M2 proběhla kontrola dat dodaných z WOS. Podklady které byly dodány, jsou akceptovány a je možné podle nich pro tento rok zpracovat výstupy. Souběžně s tímto, na základě dohody s prof. Polívkou a panem náměstkem Dolečkem, probíhá příprava prvního draftu potenciální aktualizace Metodiky. Následně se prof. Polívka dotazoval, kdy proběhnou dodatečné tripartity, a požádal o urgování ministerstev, kterých se to týká, aby zaslaly podklady. Dr. Miholová sdělila, že dotčená ministerstva budou opětovně vyzvána k doložení podkladů. Závěry budou sděleny na dalším zasedání KHV.

Ad 4b) Prof. Polívka se vyjádřil k připomínce výzkumných organizací a je toho názoru, že nelze v této fázi provést opětovné hodnocení, i když některé organizace poukazují v námitkách na špatné rozhodnutí. Prof. Polívka toto vysvětluje konkrétním příkladem námitky VUT, která nemůže být uznána, jelikož si VUT stěžuje na subjektivitu hodnocení výsledků. U některých výsledků došlo k procesnímu pochybení hodnotitelů. V takovém případě bylo námitkám vyhověno. Dále apeluje na to, aby odborný obsah hodnocení nebyl rozporován, jelikož by na základě toho nastaly žádosti od výzkumných organizací o přehodnocení výsledků. Dále uvádí, že malé procento chybovosti nastane vždy. S navrženým vyjádřením námitek OP2 ostatní členové souhlasili. Přítomní navrhli předložit materiál ke schválení Radou. Dr. Miholová potvrdila, že zajistí předložení materiálu na Radu.

Ad 4c) K aktualizacím definic druhů výsledků jsou připraveny tři návrhy. K prvnímu prof. Polívka uvedl, že návrh, který předkládá prof. Hajič s názvem „Digitální databáze“, vidí jako velmi kvalitně, logicky i argumentačně dobře zpracovaný. Pokud projde připomínkovým řízením, navrhuje ho zařadit do přílohy aktualizace Metodiky jako nový druh výsledku. Dále uvedl, že tento typ výsledku

je aktuálně do hodnocení často zařazován jako typ „J“. Doc. Machan navrhl, aby u tohoto typu výsledku byla definována jeho velikost a určeny parametry výstupu.

Druhý návrh se týkal tzv. Policy papers, tento návrh není tak podrobně ani kvalitně zpracován jako ten předešlý. Prof. Polívka požaduje po autorech tohoto dokumentu, aby se vyjádřili, kde vidí zásadní rozdíl oproti výsledkům typu „H“. Prof. Janoušek a doc. Voňková vyjádřili názor, aby byly raději zakomponovány některé myšlenky z tohoto dokumentu právě k již existujícímu výsledku typu „H“, než vytvářet další kategorii, což by vedlo k nepřehlednosti systému. Paní náměstkyně Havlíková doplnila, že tento návrh vznikl při jednání o návrhu rozpočtu, kdy iniciátorem bylo MZV. Domnívá se, že by tento druh výsledků pomohl i jiným VO, aby své výsledky nemuseli zařazovat do kategorie „O“. Dr. Miholová uvedla, že tento problém MZV otevřelo již na tripartitních jednáních, kdy uvedlo, že se jedná o problém pouze v rámci jejich ministerstva. Dále navrhla, aby toto bylo s MZV podrobně diskutováno. Na toto téma se rozvinula diskuze, kterou prof. Polívka uzavřel s tím, že není problém nový typ výsledku zadat, ale za předpokladu, že se nebude překrývat s ostatními a bude jasně definováno, za jakým účelem by měl být přidán.

Třetí materiál zaslal prof. Polívka se svými komentáři, který obsahoval návrhy poskytovatelů. Vidí potřebnost v definování certifikačních, akreditačních a schvalovacích institucí. Vzněl dotaz na potřebnost tří typů metodik (M. certifikovaná, M. akreditovaná a M. schválená). Dále upozornil na potřebnost vytvoření seznamu certifikačních a akreditačních autorit, které mohou schvalovat. Dalším požadavkem poskytovatelů bylo rozdělit software do podkategorií. Prof. Polívka vyjádřil pochybnost nad vytvářením podkategorií anebo stanovením minimálního počtu osob na konferenci. Dr. Miholová uvedla historické informace týkající se vzniku pojmů certifikovaná/akreditovaná/schválená. Dále uvedla, že každá metodika musí dodržovat pravidla Frascati manuálu. Dr. Fikar vznesl dotaz, kdo by vedl seznam autorizačních autorit a jaké by byly podmínky certifikace. Prof. Polívka uvedl, že tyto skutečnosti prozatím nejsou definovány. Prof. Kocourek doplnil informace k certifikaci metodik. Prof. Janoušek považuje celý proces nastavování za velmi problematický. Prof. Polívka zrekapituloval cíle, které by měly vést k vytvoření procesu schvalování metodik.

Ad 4d) Prof. Polívka uvedl, že v současné době bude ve spolupráci s MŠMT připravován dokument k hodnocení socioekonomických dopadů velkých výzkumných infrastruktur (dále jen „VVI“) a následně mezinárodní hodnocení VVI. MŠMT požádalo Oddělení hodnocení výsledků o přípravu seznamu, jaké výsledky byly VVI vyprodukovány. Oddělení hodnocení výsledků připravilo aplikaci, kterou prof. Polívka představil členům KHV. Aplikace je plněna výsledky z RIVu, které jsou navázány na danou VVI (za posledních 5 let). Upozornil na velké množství nezařazených výsledků. Prof. Polívka informoval, že bude členům KHV rozeslán odkaz na aplikaci. Doc. Kozubek vznesl dotaz, proč v aplikaci nejsou uvedeny všechny VVI? Dr. Doleček uvedl, že se jedná o seznam VVI, který vychází z definice VVI ze zákona a z toho, co je financováno jako VVI, což např. BIOCEV není. Dále uvedl, že VVI jsou také očíslovány podle daného běhu. Např. VVI s číslovkou III. nemají v aplikaci prozatím žádné výsledky, jelikož jsou v běhu v letech 2023-2026 a za rok 2023 ještě nebyl učiněn sběr. Tato data by měla být doplněna v červenci 2024.

Ad 5) Ing. Janovský informoval přítomné, že 21. února 2024 proběhl druhý dozorový audit IS VaVal systému řízení bezpečnosti informací. Při auditu nebyly identifikovány žádné výrazné neshody. Závěrem auditu je, že plníme normy auditu ISO 27 001 a tím zůstává nadále platná certifikace IS VaVal.

Ad 6) Prof. Polívka vyzval přítomné, aby prostudovali návrh programu Twist z MPO, který bude zařazen do programu dalšího jednání KHV. Mgr. Avakian informovala o množství dotazů zaslaných Evropskou výzkumnou univerzitou, která má stejné IČO jako VŠ PRIGO, která se stala jednou

z fakult této univerzity. Mgr. Avakian požádala zástupce MŠMT Mgr. Fikara o pomoc při zpracování odpovědí. Dále informovala, že univerzita projevila zájem i o osobní setkání. Mgr. Fikar informoval, že většina dotazů VŠ PRIGO směřovala k předávání výsledků do M1 a M2. Mgr. Avakian vynesla dotaz, zda MŠMT má zájem o pokračování v hodnocení VŠ PRIGO. Mgr. Fikar uvedl, že byt' se jedná o VŠ soukromou, řídí se vysokoškolským zákonem, kdy není v možnostech MŠMT soukromé VŠ vyřadit z hodnocení. Pokud by ovšem vzešlo z hodnocení na národní úrovni, že je není možné hodnotit, pak je možné je vyřadit. Mgr. Fikar navrhl, aby byla dohodnuta schůzka, na které se sejdou prof. Polívka, vrchní ředitelka Wildová a další zástupci MŠMT a Oddělení hodnocení VO. Mgr. Avakian doplnila informace týkající se hodnocení soukromých VŠ na národní úrovni. Dr. Miholová uvedla, že tato soukromá VŠ může doplňovat výsledky do hodnocení pouze za první rok hodnocení.

Ad 7) Příští řádné 163. jednání se koná dne **8. dubna 2024 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání **prezenčně**. Místem jednání je zasedací místnost č. 1 (2. patro), CERGE-EI, Politických vězňů 936/7, Nové Město, 110 00 Praha 1.

V Praze dne 4. března 2024

Zapsala: M. Avakian

Schválil: T. Polívka